

## POSTANOWIENIE

28 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 28 lipca 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M. O. i K. K.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej [...] w W.

o stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwał,

na skutek skargi kasacyjnej K. K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 27 maja 2021 r., I ACa 253/19,

**odrzuca skargę kasacyjną i oddala wniosek pełnomocnika z urzędu skarżącej o przyznanie wynagrodzenia z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

[as]

(K.L.)

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 października 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał Walnego Zgromadzenia Członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej [...] (dalej – „Spółdzielnia”) z dnia 18 maja 2016 r.: nr 1[...] w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółdzielni w 2015 r. („Uchwała nr 1[...]”), nr 2[...] w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2015 r. („Uchwała nr 2[...]”), nr 4[...] w sprawie

udzielenia absolutorium Prezesowi Zarządu G. J. za 2015 r. („Uchwała nr 4[...]”) oraz nr 5[...] („Uchwała nr 5[...]”) w sprawie udzielenia absolutorium Zastępcy Prezesa Zarządu J.P. za 2015 r. (punkt I), uchylił w/w uchwały (punkt II) oraz orzekł o kosztach procesu (punkt III).

Wyrokiem z 27 maja 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, na skutek apelacji obu stron, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w punkcie drugim w ten sposób, że oddalił powództwo o uchylenie Uchwał nr 1[...], nr 2[...], nr 4[...] i nr 5[...] Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni; w punkcie trzecim w ten sposób, że zasądził od powódek na rzecz pozwanej po 180 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu (punkt I); oddalił apelację powódek (punkt II) oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (punkt III).

W skardze kasacyjnej powódka Krystyna Krawczuk zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. Na wezwanie Sądu do podania wartości przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do Uchwał nr 1[...] i 2[...] (k. 1048, k. 1051) skarżąca wskazała, że wartość przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do każdej z czterech zaskarżonych uchwał wynosi po 476.951 zł (łącznie 1.907.804 zł) i została wyliczona zgodnie z wytycznymi Sądu Najwyższego wyrażonymi w uchwale z 9 grudnia 2005 r., III CZP 111/05 (OSNC 2006, Nr 11, poz. 183), jako wartość udziału członka pozwanej spółdzielni w nieruchomościach wspólnych.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Podstawą wyróżnienia kategorii praw majątkowych i niemajątkowych jest to, czy prawo jest bezpośrednio uwarunkowane (związane z) interesem majątkowym uprawnionego, a więc typowy, zasadniczy interes, jaki prawo to realizuje. Odnosząc to do roszczenia procesowego, w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że decyduje ściśle powiązanie zasadniczego przedmiotu rozstrzygnięcia z mieniem powoda lub - w innym ujęciu - bezpośredni wpływ rozstrzygnięcia na stan mienia powoda lub bezpieczeństwo tego mienia, stosunki lub sytuację majątkową stron. Jeżeli oczekiwania powoda co do rozstrzygnięcia sądu skierowane są bezpośrednio na zaspokojenie interesu ekonomicznego (pozytywne rozstrzygnięcie przedstawia dla powoda wartość majątkową), to sprawa dotyczy praw majątkowych, jeżeli zaś zamiarem powoda jest ukształtowanie stosunków

osobistych, to roszczenie ma charakter niemajątkowy, bo nie zmierza do osiągnięcia bezpośredniego skutku ekonomicznego. Jeżeli rozstrzygnięcie ma oddziaływać bezpośrednio na sferę praw (dóbr) niemajątkowych powoda, a tylko pośrednio na sferę ekonomiczną, która ma charakter drugoplanowy, to sprawa ma charakter niemajątkowy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2023 r., II CSKP 603/22, niepubl. i powołane w nim orzecznictwo).

Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 10 maja 2011 r., III CZP 126/10 (OSNC 2011, nr 11, poz. 117), mającą moc zasady prawnej, sprawa o uchylenie, ustalenie nieistnienia oraz o stwierdzenie nieważności uchwały organów spółdzielni jest sprawą o prawa niemajątkowe, w której skarga kasacyjna jest dopuszczalna (art. 398<sup>1</sup> § 1 w związku z art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c.), jeżeli przedmiotem zaskarżonej uchwały są prawa lub obowiązki o charakterze niemajątkowym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono stanowisko, które podziela Sąd Najwyższy w orzekającym składzie, że zatwierdzenie sprawozdania finansowego spółdzielni mieszkaniowej dotyczącego aktywów i pasywów oraz przepływu środków pieniężnych, ma wpływ na stan majątkowy spółdzielni, a tym samym jej członków. Z tego względu roszczenie o uchylenie tego rodzaju uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni ma charakter majątkowy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2014 r., V CZ 53/14, niepubl.; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2018 r., I CSK 528/17, niepubl.). Taki też charakter - w okolicznościach sprawy - należało przypisać żądaniu dotyczącemu uchwały o zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółdzielni (por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2006 r., V CZ 67/06, niepubl.). W orzecznictwie majątkowy charakter przypisany został również roszczeniu dotyczącemu uchwały w przedmiocie udzielenia absolutorium zarządowi (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2006 r., V CZ 67/06 i z 28 maja 2013 r., V CZ 18/13, niepubl. oraz wyrok Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2008 r., II CSK 267/08, niepubl.), zaś na gruncie wspólnot mieszkaniowych za majątkowym charakterem sprawy o uchylenie uchwały w przedmiocie udzielania absolutorium zarządcy i zatwierdzenia sprawozdania ze sprawowania zarządu nieruchomością wspólną opowiedział się Sąd Najwyższy również w uchwale z 9 grudnia 2005 r., III CZP 111/05.

Powódki oznaczyły w pozwie wartość przedmiotu sporu na kwotę 800 zł (k. 2). Tożsama kwota została wskazana jako wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji, którą zaskarżyły oddalenie przez Sąd pierwszej instancji powództwa o ustalenie nieważności wszystkich kwestionowanych przez nie uchwał (k. 732). Wartość przedmiotu sporu nie została sprawdzona w sposób i terminie określonym w art. 25 k.p.c. Nie miał też miejsca w sprawie żaden wyjątek dopuszczający przekroczenie przez wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej wartości przedmiotu sporu wskazanej w pozwie oraz wskazanej w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia, stąd też nie jest dopuszczalne jej podwyższenie w skardze kasacyjnej, by uzasadnić przekroczenie progu kwotowego określonego w art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c.

Skoro podana pierwotnie wartość przedmiotu sporu jest niższa niż 50.000 zł (art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c.), zaś wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej na kwoty wyższe nie było dopuszczalne, skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu stosownie do art. 398<sup>6</sup> § 2 k.p.c. Odrzucenie skargi kasacyjnej uzasadniało oddalenie wniosku o przyznanie kosztów pomocy prawnej pełnomocnikowi z urzędu.

[as]

(K.L.)